

HEMŞİRE ÖĞRETİM ELEMANLARININ TEKNOLOJİYE İLİŞKİN TUTUMLARI

Araş. Gör. Burçin KISA, Yard. Doç. Dr. Hülya KAYA
İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Yüksekokulu

ÖZET

Gelişen teknoloji, eğitim ve sağlık alanında etkili ve verimli hizmet sunma olanağını arttırmakta; tüm mesleklerde, hemşirelikte gerek eğitimde gerek uygulama alanlarında ülkemiz açısından da giderek önem kazanmaktadır. Bu bağlamda, gelişen teknolojinin doğru ve etkin kullanılabilmesi için bilimsel, ekonomik, sosyal ve etik boyutlarını sürekli değerlendirerek, gerekli düzenlemeleri yapabilecek bilgi, beceri, tutum ve davranışa sahip meslek üyelerinin, hemşirelerin yetiştirilmesi zorunlu hale gelmektedir. Bu konuda hemşire öğretim elemanlarına önemli rol ve sorumluluk düşmektedir. Ulusal ve uluslararası eğitim ve hemşirelik kuruluşlarının da vurguladığı gibi öğretim elemanının bu sorumluluğu yerine getirebilmesi için, teknoloji konusunda gerekli bilgi, beceri, tutum ve davranışa sahip olması gerekmektedir. Ancak, teknolojinin eğitime entegre edilmesinde öğretim elemanının bilişsel ve psikomotor niteliklerinin yanısıra, değer, inanç ve tutum gibi duyuşsal niteliklerinin de önemli olduğunu vurgulayan literatüre karşın hemşire öğretim elemanının teknolojiye ilişkin tutumunu ele alan çalışmalara rastlanmamıştır.

Bu bilgiler ışığında araştırma, hemşire öğretim elemanlarının teknolojiye ilişkin tutumlarını belirlemek amacıyla planlanmıştır. Elde edilen sonuçlar, öğretim elemanlarının teknolojiye ilişkin olumlu tutum içinde olduklarını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Tutum, Teknolojiye ilişkin tutum, Hemşire öğretim elemanı

ABSTRACT

Changing technology increases possibility of effective and productive service in education and health area; and also it acquires importance in all jobs by reason of nursing in our country. Therefore, members of profession/nurses must be trained connected with knowledge, skill and attitude to use technology effectively. So nurse faculty's have significant role and responsibility. As national and international education and health foundations emphasizes that faculty's must have necessary knowledge, skill and attitude to achieve their responsibility. Although the literature which is emphasized that affective qualities (values, beliefs, attitude) are as much as important as cognitive and psychomotor qualities for integration of technology with education, there isn't met the research which is about nurse faculty's' attitudes toward technology.

In the light of this explanation the research is planned to determine nurse faculty's' attitudes toward technology. The results indicates that faculty's' have positive attitude toward technology.

Key words: Technology, Attitude, Attitude toward technology, Nurse faculty

GİRİŞ

Bilim ve teknolojideki hızlı ve aynı zamanda şaşırtıcı gelişmeler ülkeleri büyük ve gizli bir rekabetin içine sokmuş ve bu rekabet, ülkelerin varolan teknolojik olanaklarını geliştirmelerini zorunlu hale getirmiştir. Ayrıca, insanların daha nitelikli bir ortamda yaşama beklentisi de teknolojideki gelişmeyi hızlandırmış ve teknoloji kullanımı bir ayrıcalık olmaktan çok zorunluluk olmuştur. Bu gelişim sürecinde eğitim, lokomotif görevini üstlenmiş ve yaşamın daha nitelikli hale getirilmesinde önemli rolü olan eğitim teknolojisi kavramını öne çıkarmıştır (Alkan, 1998, Meral ve Çolak, 2002, Meral ve ark, 1999). Bu yaklaşımla ele alındığında teknoloji; belli amaçlara ulaşmada, belli sorunları çözmeye gözleme dayalı ve kanıtlanmış bilgilerin uygulanması, eğitim teknolojisi ise; davranış bilimlerinin öğrenme ve iletişim alanlarındaki araştırma ve kuramlara dayalı sistemli bir planlamaya uyarak, erişilebilen insangücü ve dışı kaynakları belli yöntem ve tekniklerle akıllıca ve ustaca kullanma ve varılan sonuçları değerlendirme yoluyla eğitimin özel hedeflerine ulaşma süreci olarak tanımlanabilir (Çilenti, 1984, Demirel, 2001).

Bilgi çağının en etkin unsurlarından biri olan teknolojinin kullanılması birey, toplum ve meslek üyesini olaylar ve olgular karşısında daha güçlü hale getirmek ve yaşamı kolaylaştırmakla birlikte bireye, topluma ve meslek üyesine yeni sorumluluklar yüklemektedir. Bu sorumlulukların bilincinde olan, teknolojiyi üretip kullanabilen, teknolojiyle bütünleşen birey, toplum ve meslek üyesinin her zaman daha önde ve daha güçlü olacağı yadsınamaz bir gerçektir (Bayık, 2001, Dinç, 1995, Kaya, 2003, Taşocak, 2002). İlgili literatür incelendiğinde, hemşireliği ve hemşirelik eğitimini öncelikli olarak etkileyen güçler arasında teknolojinin önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir. Günlük ve mesleki yaşama giren teknoloji, doğru ve etkin kullanımıyla tüm sağlık bakımı

ve eğitim ortamlarında etkili ve verimli hizmet sunma olanağı sağlamakta, hemşirelikte de gerek eğitimde gerek uygulama alanlarında ülkemiz açısından da giderek önem kazanmaktadır (Aştı, 2003, Jeffries, 2005, Kaya, 2003, Mcneil et al, 2003). Bu doğrultuda hemşirelik kuruluşları teknolojiyi, hemşirelik uygulamalarının temel yapı taşı olarak kabul etmekte ve teknolojiyi etkili olarak kullanabilme konusunda bilgi, beceri ve tutuma sahip olmayı hemşirelikte aranan bir nitelik olarak vurgulamaktadır (Bernard, 1999, Mcneil et al, 2003). Bu durum, hemşirelik eğitim programlarının moral değerler, iletişim ve sosyal süreçler dikkate alınarak; ileri teknolojiyi doğru ve etkin kullanabilecek, teknolojinin, hemşireliğin özüne ve eğitimine etkilerini bilimsel, ekonomik, sosyal ve etik boyutlarıyla sürekli değerlendirip gerekli düzenlemeleri yapabilecek bilgi, beceri, tutum ve davranışa sahip meslek üyeleri mezun edecek biçimde yapılandırılmasını zorunlu kılmaktadır (Kaya, 2003).

Eğitimde teknolojinin bu kadar önemli olduğunu vurgulayan literatüre ve sağlık bakımı alanındaki yaygın kullanımına karşın, teknolojinin hemşirelik eğitimine entegre edilmesine yeterince önem verilmediği, teknolojik gelişmeleri diğer alanlara göre geriden izlediği söylenebilir (Aştı, 2003, Bernard, 1999, Dinç, 1995, Mcneil et al, 2003). Teknolojinin eğitime entegre edilmesinde öğretim elemanına dolayısıyla hemşire öğretim elemanına önemli sorumluluk düşmektedir. Uluslararası Teknoloji Eğitimi Derneği'nin de vurguladığı gibi (ISTE, 2000), öğretim elemanının başarılı bir şekilde teknolojiyi eğitime entegre edebilmesi için teknoloji okuryazarı olma, eğitimde teknolojiyi kullanabilme, öğrencileri teknoloji kullanmaya yöneltebilme, bilgiye ulaşma ve bilgiyi kullanma becerilerinin kazanılmasında öğrenciye destek olma, öğrenme ortamını öğrencilerin teknolojiyi kullanabilecekleri şekilde düzenleyebilme, mesleki gelişimleri ve deneyim paylaşımı için meslektaşları ile internet üzerinden işbirliği yapabilme gibi teknolojik becerilere sahip olması gerekmektedir (ISTE, 2000). Ancak, öğretim elemanının teknolojiye yönelik bilişsel ve psikomotor niteliklerinin tek başına yeterli olmadığı, duyuşsal niteliklerinin de çok önemli olduğu unutulmamalıdır. İlgili araştırmalarda da vurgulandığı gibi, teknolojiye karşı olumlu tutum geliştiren öğretim elemanları, teknolojiyi eğitime entegre etmede olumsuz tutum geliştiren öğretim elemanlarından daha başarılı olmaktadır (Akbaba, 2002, Mcneil et al, 2003, Meral ve Çolak, 2002, Meral ve ark, 1999).

AMAÇ

Bu araştırmanın amacı, İstanbul ilinde devlet ve vakıf üniversiteleri içinde yer alan hemşirelik ve sağlık yüksekokullarında görevli hemşire öğretim elemanlarının teknolojiye ilişkin tutumlarını belirlemektir. Ayrıca yaş, akademik unvan, akademisyen olarak çalışma yılı, kurumda yönetsel sorumluluğa sahip olma ve teknoloji ile ilgili eğitim programına katılma değişkenlerine göre hemşire öğretim elemanlarının teknolojiye ilişkin tutumları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını ortaya koymaktır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma, İstanbul ilinde devlet ve vakıf üniversiteleri içinde yer alan hemşirelik ve sağlık yüksekokullarında görev yapan hemşire öğretim elemanları ve “Teknolojiye Karşı Tutum” ölçeğindeki maddelerle sınırlıdır.

YÖNTEM

Araştırma, hemşire öğretim elemanlarının teknolojiye ilişkin tutumlarını belirlemeye yönelik tanımlayıcı bir çalışmadır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini İstanbul ilinde devlet ve vakıf üniversiteleri içinde yer alan hemşirelik ve sağlık yüksekokullarında görevli 179 hemşire öğretim elemanı oluşturmuştur. Araştırmada evrenin tamamına ulaşılması hedeflenmiş, 162 öğretim elemanına ulaşılmıştır.

Verilerin Toplanması

Araştırma 2003-2004 öğretim yılı bahar döneminde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri, bilgi formu ve “Teknolojiye Karşı Tutum” ölçeği ile elde edilmiştir. Bilgi formu, araştırmacı tarafından literatür ışığında geliştirilmiş olup, öğretim elemanlarının sosyo-demografik özelliklerine (yaş, medeni durum, mezun olduğu okul, görev yaptığı kurum, akademik unvan, çalışma yılı, kurumdaki yönetsel sorumluluk vb.) yönelik 13 sorudan oluşmaktadır. Öğretim elemanlarının teknolojiye karşı tutumları, Akbaba tarafından geliştirilen “Teknolojiye Karşı Tutum” ölçeği ile belirlenmiştir. Bu ölçek beşli likert tipindedir ve 37 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin Akbaba tarafından yapılan güvenilirlik çalışmasında, toplam ölçek için cronbach alpha katsayısı .91 olarak bulunmuştur (Akbaba, 2002). Çalışmada da güvenilirlik katsayısına bakılmış, cronbach alpha katsayısı .89 olarak saptanmıştır. Verilerin toplanmasında kurumlardan yazılı izin alınarak, öğretim elemanlarının gönüllü katılımı esas alınmıştır.

Verilerin Analizi

Elde edilen veriler SPSS 11.0 paket programında, frekans-yüzdeleme, aritmetik ortalama, Fisher Kesin X^2 (ki-kare) testi, t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) istatistiksel yöntemleri kullanılarak analiz edilmiş ve önem düzeyi .05 olarak alınmıştır. Ölçekte yer alan maddelerin yorumlanması yapılırken olumsuz ifadeler tersine puanlanmış, Kesinlikle katılıyorum seçeneğine 4.20-5.00 puan, Katılıyorum seçeneğine 3.40-4.19 puan, Kararsızım seçeneğine 2.60-3.39 puan, Katılmıyorum seçeneğine 1.80-2.59 puan, Kesinlikle katılmıyorum seçeneğine 1-1.79 puan verilmiştir. Ölçekten alınan puan arttıkça teknolojiye ilişkin tutum olumlu yönde artmaktadır.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Bölüm I: Öğretim Elemanlarının Sosyo-Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Araştırma grubunu oluşturan öğretim elemanlarının %25,3'ünün (41 kişi) 29-33 yaş, %22,2'sinin (36 kişi) 34-38 yaş grubunda, %63,4'ünün (102 kişi) evli, %50,0'sinin (81 kişi) yüksek lisans mezunu olduğu, %91,4'ünün (148 kişi) devlet kurumunda çalıştığı, %43,2'sinin (70 kişi) araştırma görevlisi olduğu ve %34,0'ünün (55 kişi) akademisyen olarak çalışma yılının 12 yıl ve üzeri olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, öğretim elemanlarının %84,6'sının çalıştığı kurumda herhangi bir yönetsel sorumluluğu olmadığı, %69,9'unun teknoloji ile ilgili eğitim programına katılmadığı, %96,3'ünün kişisel bilgisayara sahip olduğu, %74,1'inin çalıştığı kurumun teknolojik donanımını yetersiz bulduğu ve %74,1'inin kurumundaki teknolojik donanımdan yararlandığı belirlenmiştir.

Tablo 1: Öğretim Elemanlarının Eğitim Etkinliklerinde Kullandıkları Teknolojik Araç-Gereçlerin Dağılımı

TEKNOLOJİK ARAÇ-GEREÇLER *	EVET		HAYIR	
	n	%	n	%
Tepegöz	162	100,0	-	-
Yazı Tahtası	148	91,4	14	8,6
Bilgisayar/Projeksiyon	140	86,4	22	13,6
Slayt Makinesi	112	69,1	50	30,9
Kağıt Tahtası	103	63,6	59	36,4
Tv/Video/Film	74	45,7	88	54,3
Diğer	4	2,5	158	97,5

* Birden fazla seçenek işaretlenmiştir.

Tablo 1'de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının eğitim etkinliklerinde %100,0'ünün (162 kişi) tepegöz, %91,4'ünün (148 kişi) yazı tahtası, %86,4'ünün (140 kişi) bilgisayar/projeksiyon, %69,1'inin (112 kişi) slayt makinesi, %63,6'sının (103 kişi) kağıt tahtası, %45,7'sinin (74 kişi) Tv/Video/Film, %2,5'inin (4 kişi) bülten tahtası, maket, model, kesitler gibi araç-gereçleri kullandıkları belirlenmiştir. Bu sonuçlar, öğretim elemanlarının eğitim etkinliklerinde ağırlıklı olarak tepegöz ve yazı tahtasını kullanma alışkanlıklarına sahip olduklarının bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Bu durumun öğrencileri, öğretim-öğrenme sürecinde çağdaş teknolojilerden (bilgisayar, simülasyon, data projeksiyon, televizyon vb.) yararlanmaları konusunda olumsuz yönde etkilediği düşünülmektedir.

Bölüm II: Öğretim Elemanlarının Teknolojiye İlişkin Tutumlarını İçeren Bulgular

Tablo 2: Öğretim Elemanlarının Teknolojiye İlişkin Tutumlarıyla İlgili Maddelerin Aritmetik Ortalamaları ve Standart Sapmaları

MADDE	ARİTMETİK ORTALAMA VE STANDART SAPMA	
	\bar{X}	SD
1.Günlük işlerimde teknolojiden yararlanmaktan kaçınıyorum.	4,40	1,12
2.İnsanları teknolojiyi kullanmaları için özendiririm.	4,29	0,93
3.Öğrencileri erken yaşlarda teknoloji ile tanıştırmayı faydalı bulmam.	4,37	1,22
4.Bilgisayar kullanmaktan hoşlanırım.	4,36	1,04
5.Yeni teknolojileri öğrenmenin zaman kaybı olduğunu düşünürüm.	4,72	0,73

6.Meslektaşlarım ile teknoloji üzerine konuşmaktan keyif duyarım.	3,99	0,94
7.Teknolojideki gelişmelerin okuldaki rolümü azaltacağını düşünürüm.	4,51	0,90
8.Okulumda yeni teknolojilerin uygulanmasından hoşlanırım.	4,80	0,50
9.Teknoloji fuarlarına katılmaktan hoşlanırım.	3,98	0,90
10.Teknoloji ile ilgili hizmet içi eğitim programlarına katılmak beni rahatsız eder.	4,67	0,69
11.Teknoloji ile ilgili yayınları izlemekten zevk alırım.	4,04	0,92
12.Okul yönetiminde teknolojinin yarar getireceğine inanmam.	4,56	0,89
13.Teknoloji ile ilgili televizyon programlarını seyretmekten zevk alırım.	4,06	0,91
14.Teknolojinin insanları yabancılaştırdığını düşünürüm.	3,14	1,29
15.E-posta (e-mail) kullanmanın bir kolaylık olduğunu düşünürüm.	4,74	0,70
16. İnsanlara teknoloji fuarlarına katılmalarını öneririm.	4,05	0,88
17.Teknolojiye bağımlı olmaktan korkarım.	3,55	1,24
18.Çalıştığım personelden teknolojik gelişmelere ilişkin bilgi almaktan hoşlanırım.	4,30	0,87
19.Teknolojinin insanlar arası etkileşimi azaltacağını düşünürüm.	3,10	1,20
20.Teknoloji ile ilgili konuşma yapılan ortamlarda bulunmaktan hoşlanırım.	3,89	0,99
21.Teknolojik gelişmeleri öğrenmek benim için fazladan bir yük sayılır.	4,45	0,72
22.Öğretim teknolojisinin öğrenmeyi arttırdığını düşünürüm.	4,37	0,90
23.İnsanları yeni teknolojik gelişmeler konusunda bilgilendirmekten hoşlanırım.	4,11	0,95
24.Teknolojinin insanı yerini alacağını düşünürüm.	3,76	1,15
25.İnternette araştırma yapmaktan hoşlanırım.	4,47	0,75
26.Kendimi teknolojik gelişmeleri öğrenmek için yaşlı bulurum.	4,44	0,97
27.Teknoloji konusunda oluşturulan gruplara katılmanın faydalı olacağına inanmam.	4,21	1,16
28. Teknoloji kullanan okulları desteklemem.	4,70	0,73
29.Okulumda yeni öğretim teknolojilerinin kullanıldığını görmek beni mutlu eder.	4,76	0,69
30.Personelin gelişen teknolojilerden faydalanmalarını okulum için gerekli görmem.	4,81	0,64
31.Hizmet içi eğitim programlarında teknolojiye geniş ölçüde yer verilmesini isterim.	4,48	0,87
32.İnternette araştırma yapmayı bir kolaylık olarak görmem.	4,72	0,70
33.Teknolojinin bilgiye ulaşmada tek yol olduğunu düşünürüm.	2,89	1,19
34.Teknolojinin kontrolümüz altında olduğuna inanırım.	3,66	1,13
35.İnsanlarla yeni teknolojik gelişmeler üzerine konuşmalara girmekten çekinirim.	4,06	0,96
36.E-posta kullanmak benim için önemli değildir.	4,50	0,82
37.Teknoloji ile ilgili kitaplar almaktan hoşlanırım.	3,45	1,02
Genel Ortalama	4,20	1,06

Tablo 2’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının teknolojiye ilişkin tutum ölçeğinden $4,20 \pm 1,06$ puan aldığı ve ölçekte yer alan 37 maddeden 22’sine kesinlikle katıldıkları, 12’sine katıldıkları belirlenmiştir. Öğretim elemanları en yüksek puanı; personelin gelişen teknolojiiden faydalanmalarını okulları için gerekli gördüklerini ($4,81 \pm 0,64$) ve okullarında yeni teknolojilerin uygulanmasından hoşlandıklarını ($4,80 \pm 0,50$) ifade ettikleri maddelerden almıştır. En düşük puanı; teknolojinin insanlar arası etkileşimi azaltacağı konusundaki düşüncelerinde kararsız kaldıklarını ($3,10 \pm 1,20$), ve teknolojinin bilgiye ulaşmada tek yol olduğu konusundaki düşüncelerinde kararsız kaldıklarını ($2,89 \pm 1,19$) ifade ettikleri maddelerden almıştır. Bu bulgular, öğretim elemanlarının teknolojiyi eğitime entegre etmede olumlu tutum içinde olduklarını ancak, kişiler arası etkileşimi azaltacağı konusunda endişe yaşadıklarını ve bilgiye ulaşmada teknolojinin tek yol olmadığını düşündüklerini göstermektedir. Öğretim elemanlarının kişiler arası etkileşimi azaltacağı konusunda endişe yaşamaları, hemşireliğin insanı merkeze alan bir meslek olmasına bağlanabilir. Bu sonuçların teknolojinin eğitime entegre edilmesi açısından olumlu olduğu düşünülmektedir.

Tablo 3: Öğretim Elemanlarının Yaş, Akademik Unvan, Akademisyen Olarak Çalışma Yılı, Çalıştıkları Kurumdaki Yönetsel Sorumluluklarına Göre Teknolojiye İlişkin Tutumlarının Varyans Analizi Sonuçları

		n	\bar{X}	SD	F	p
YAŞ	24-28	24	158,08	10,17	5,781	0,000*
	29-33	41	157,17	14,02		
	34-38	36	160,19	16,54		
	39-43	26	159,26	16,07		
	44-48	15	140,00	18,09		
	49 ve üzeri	20	147,70	12,32		
AKADEMİK UNVAN*	Profesör	16	149,62	13,49	1,432	0,226
	Doçent	12	149,83	16,86		
	Yard. Doçent	25	158,88	13,85		
	Araş. Gör.	70	157,14	14,77		
	Öğr. Gör.	36	154,83	19,16		
AKADEMİSYEN OLARAK ÇALIŞMA YILI	1 ay- 2 yıl	16	159,25	8,61	1,389	0,240
	3-5 yıl	36	153,94	15,85		
	6-8 yıl	35	156,54	13,50		
	9-11 yıl	20	161,15	22,00		
	12 yıl ve üzeri	55	152,87	15,71		
YÖNETSEL SORUMLULUK	Müdür	3	153,00	9,53	0,353	0,842
	Müdür Yard.	6	159,33	10,96		
	Yönetim Kurulu Üyesi	5	150,20	13,95		
	ABD Başkanı	11	152,63	11,38		
	Yönetmelik Sorumluluğu Olmayan	137	155,87	16,45		

* 3 kişi yetersiz veri nedeniyle değerlendirme dışı bırakılmıştır.

Tablo 3’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının yaşlarına göre teknolojiye ilişkin tutum ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak çok ileri derecede anlamlı fark olduğu (F:5,781, p<0,001) ve en yüksek ortalamanın (160,19±16,54) 34-38 yaş grubuna ait olduğu saptanmıştır. Bu sonuç, öğretim elemanlarının bu yaş dönemlerinde teknolojiye ilişkin deneyim eksikliğini gidermeye ve yeni alternatifleri denemeye eğilimli olduklarını düşündürmüştür.

Öğretim elemanlarının akademik ünvanlarına (F:1,432, p>0,05), akademisyen olarak çalışma yıllarına (F:1,389, p>0,05) ve çalıştıkları kurumdaki yönetsel sorumluluklarına (F:0,353, p>0,05) göre teknolojiye ilişkin tutum ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda, akademik unvan, akademisyen olarak çalışma yılı ve kurumdaki yönetsel sorumluluğun teknolojiye ilişkin tutum geliştirmede etkili olmadığı söylenebilir.

Tablo 4: Öğretim Elemanlarının Teknoloji İle İlgili Eğitim Programına Katılma Durumlarına Göre Teknolojiye İlişkin Tutumlarının t- testi Sonuçları

		n	\bar{X}	SD	t	p
TEKNOLOJİ İLE İLGİLİ EĞİTİM PROGRAMINA KATILMA DURUMU*	Evet	47	156,53	13,45	0,476	0,634
	Hayır	109	155,21	16,81		

* Bu soruya 6 kişi cevap vermemiştir.

Tablo 4’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının teknoloji ile ilgili eğitim programına katılma durumlarına göre teknolojiye ilişkin tutum ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir (t: 0,476, p>0,05). Ancak, puan ortalamaları incelendiğinde, eğitim programına katılanların (156,53±13,4) katılmayanlara (155,21±16,81) göre daha yüksek puan ortalamasına sahip oldukları görülmüştür. Bu sonuç doğrultusunda, daha önce teknoloji ile ilgili eğitim programına katılma durumunun,

öğretim elemanlarının teknolojiye ilişkin tutumlarına olumlu bir etkisi olduğu söylenebilir. Dolayısıyla, daha önce teknoloji ile ilgili eğitim programına katılanların diğer gruba kıyasla, tamamen olmasa da, aritmetik ortalamaları dikkate alındığında daha olumlu tutum içerisinde oldukları söylenebilir.

Tablo 5: Görev Yapılan Kurum ile Kurumun Teknolojik Donanımına İlişkin Görüşler Arasındaki İlişki (N: 162)

Kurum	Kurumun Teknolojik Donanımı		
	Yeterli	Yetersiz	Toplam
Devlet	29 (38,3)	119 (109,6)	148
Vakıf	13 (3,6)	1 (10,3)	14
Toplam	42	120	162
Fisher Kesin X^2: 35,74 p= 0,000 p ≤ 0,001			

Tablo 5’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının görev yaptıkları kurum ile kurumun teknolojik donanımına ilişkin görüşleri arasında istatistiksel olarak çok ileri derecede anlamlı fark olduğu (Fisher Kesin X^2 : 35,74, $p \leq 0,001$) ve vakıf üniversitelerinde görev yapan öğretim elemanlarının devlet kurumunda çalışan öğretim elemanlarına göre kurumunun teknolojik donanımını daha yeterli bulduğu saptanmıştır. Bu durum, vakıf kurumlarının ekonomik gücünün devlet kurumlarına oranla daha iyi olması nedeniyle gerekli teknolojik donanımı sağlamada devlet kurumlarına oranla daha avantajlı durumda olmaları ile açıklanabilir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Öğretim elemanlarının teknolojiye ilişkin tutumlarını belirlemek amacıyla yapılan bu çalışmada, öğretim elemanlarının genelde teknolojiye ilişkin olumlu tutum içinde oldukları ve teknolojiye ilişkin tutumlarının;

- yaşa göre farklılaştığı
- akademik unvan, akademisyen olarak çalışma yılı, kurumda yönetsel sorumluluğa sahip olma ve teknoloji ile ilgili eğitim programına katılma durumuna göre farklılaşmadığı saptanmıştır. Ayrıca vakıf kurumunda çalışan öğretim elemanlarının devlet kurumunda çalışanlara göre kurumun teknolojik donanımını daha yeterli bulduğu belirlenmiştir.

Araştırma bulguları ışığında;

- Kurum içinde sürekli eğitim etkinlikleri kapsamında teknoloji ile ilgili eğitim programları düzenlenmesi ve öğretim elemanlarının bu programlara katılımları teşvik edilmesi,
- Devlet kurumlarının teknolojik donanımının artırılması, özellikle bilgisayar laboratuvarlarının yaygınlaştırılması ve öğretim elemanlarının bu donanımdan yararlanmasını engelleyen nedenlere ilişkin çözümler üretilmesi,
- Her kurumun kütüphanesinde teknoloji ile ilgili yayınlara yer verilmesi,
- Öğretim elemanlarının, eğitim etkinliklerinde çağdaş teknolojik araç-gereçlerin (bilgisayar,projeksiyon vb.) kullanımını konusunda motive edilmesi,
- Yüksekokul, fakülte ya da kampüste eğitim teknolojisi merkezlerinin kurulması ve öğretim elemanlarına teknisyen desteği ile gereksinim duyduğu teknolojik araç-gereçlerin sağlanması
- Benzer çalışmaların farklı örneklem grupları, farklı üniversite, yüksekokul ve bölümlerde yapılması ve sonuçların yaşama geçirilmesi önerilebilir.

KAYNAKLAR

- Alkan, Cevat (1998).Eğitim Teknolojisi. 6. Basım, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Akbaba, S. (2002).Okul yöneticilerinin teknolojiye karşı tutumlarının incelenmesi, Çağdaş Eğitim. 286, 9-14.
- Aştı, T. (2003). Bakım teknolojisinde yenilikler. II. Uluslararası IX. Ulusal Hemşirelik Kongresi Kongre Kitabı. Kemer-Antalya (7-11 Eylül).
- Bayık, A. (2001). Yirmibirinci yüzyıl hemşireliği, hemşirelik eğitimi ve hemşirelik eğitimcilerinin rolleri için nasıl bir değişim?. I. Uluslararası V. Ulusal Hemşirelik Eğitimi Kongre Kitabı. Nevşehir (19-22 Eylül).
- Bernard, A. (1999). Nursing and the primacy of technological progress, International Journal of Nursing Studies. 36, 435-442.
- Çilenti, Kamuran (1984). Eğitim Teknolojisi ve Öğretim. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Demirel, Özcan (2001). Eğitim Sözlüğü. I. Baskı, Ankara: Pegem Yayıncılık
- Diñç, L. (1995). Bilgisayarın hemşirelik eğitimi ve hizmetlerindeki yeri. Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi. 2, 47-50.

- ISTE, (2000). National educational technology standarts and performance indicators for all teachers. Eriřim adresi: <http://www.iste.org>. (Güncelleme: 5 Mart 2005).
- Jeffries, P. (2005). Technology trends in nursing education: next steps, *Journal of Nursing Education*; 44, 3-4.
- Kaya, H. (2003). Hemşirelik eđitiminde deđiřimler ve gelecek, *Hemşirelik Dergisi*, XIII(50), 73-79.
- McNeil, J.B., Elfrink, L.V., Bickford, J.C., Pierce, T.S., Beyea, C.S., Averill, C., Klappenbach, C. (2003). Nursing information technology knowledge, Survey, *Journal of Nursing Education*, 42, 341-349.
- Meral, M., olak, E. (2002). Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi đretim elemanlarının teknoloji kullanım profili. II. Uluslar arası Eğitim Teknolojileri Sempozyum Kitabı. Sakarya (16-18 Ekim).
- Meral, M., Zereyak, E., Genç, E. (1999). Öğretim elemanlarının đretim süreçlerinde teknoloji kullanımına ilişkin yaklaşımları. VIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongre Kitabı (1-3 Eylül).
- Taşocak, G. (2002). Eğitimde süreklilik. I. Ulusal Hemşirelik ve Ebelik Mesleđinin Boyutları Sempozyumu. Samsun.